

YÖKAK Dereceli Değerlendirme Anahtarı : Sürüm 3.0

Prof. Dr. Sibel Aksu YILDIRIM
YÖKAK Başkan Yardımcısı

5 OCAK 2022, YÖKAK

İçerik

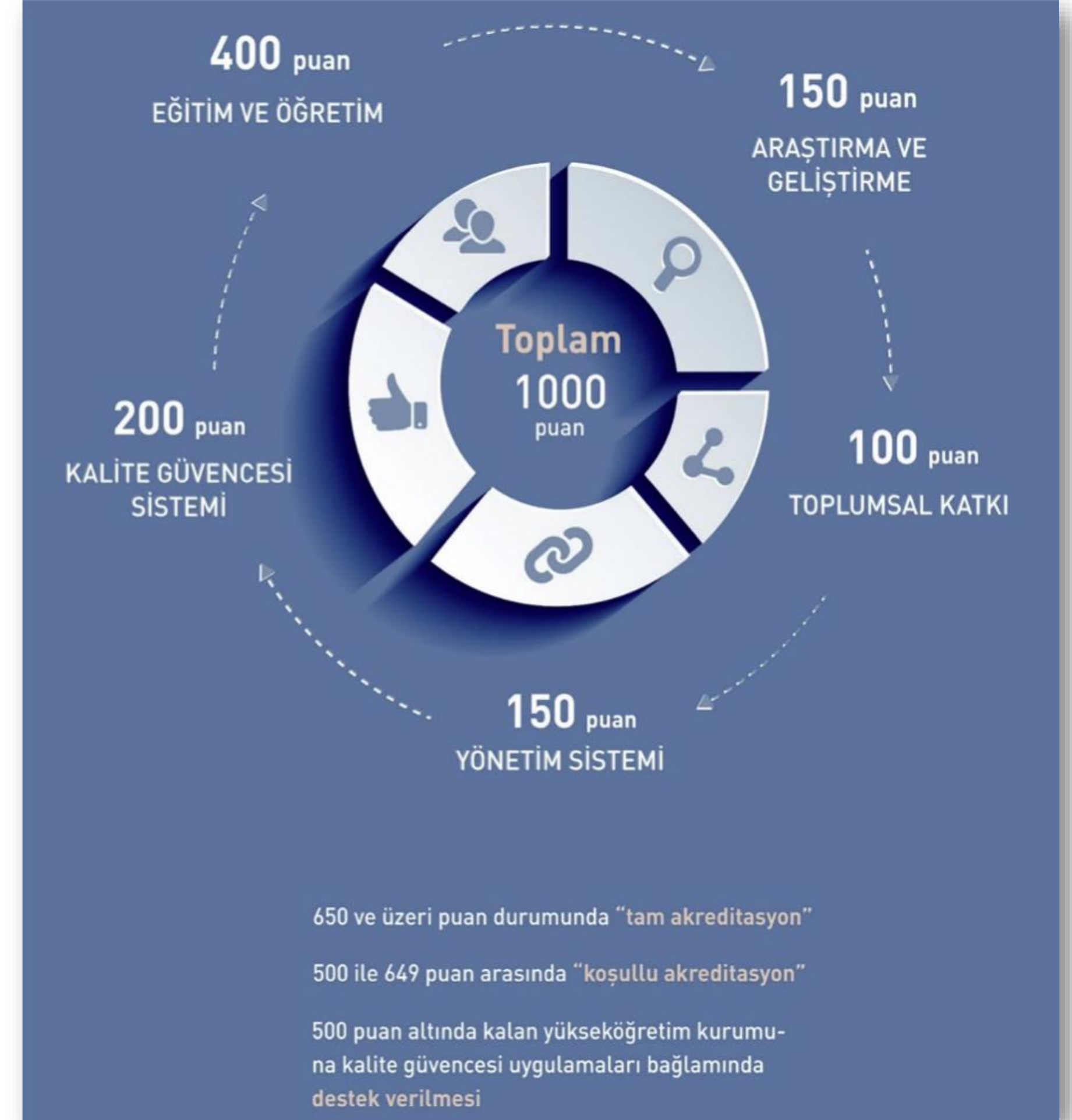
- YÖKAK tarafından yürütülen kurumsal dış değerlendirme süreçleri
- Türk yükseköğretim sisteminde 2015-2021 yılları arasında kalite güvencesi sisteminin gelişimi
- Kurumsal Dış Değerlendirme ve Akreditasyon Ölçütleri ile KiDR Kılavuzundaki güncellemeler, yeni kavramlar

YÖKAK tarafından yürütülen kurumsal dış değerlendirme süreçleri

1. Kurumsal dış değerlendirme programı (KDDP)
2. İzleme programı (İP)
3. Kurumsal akreditasyon programı (KAP)

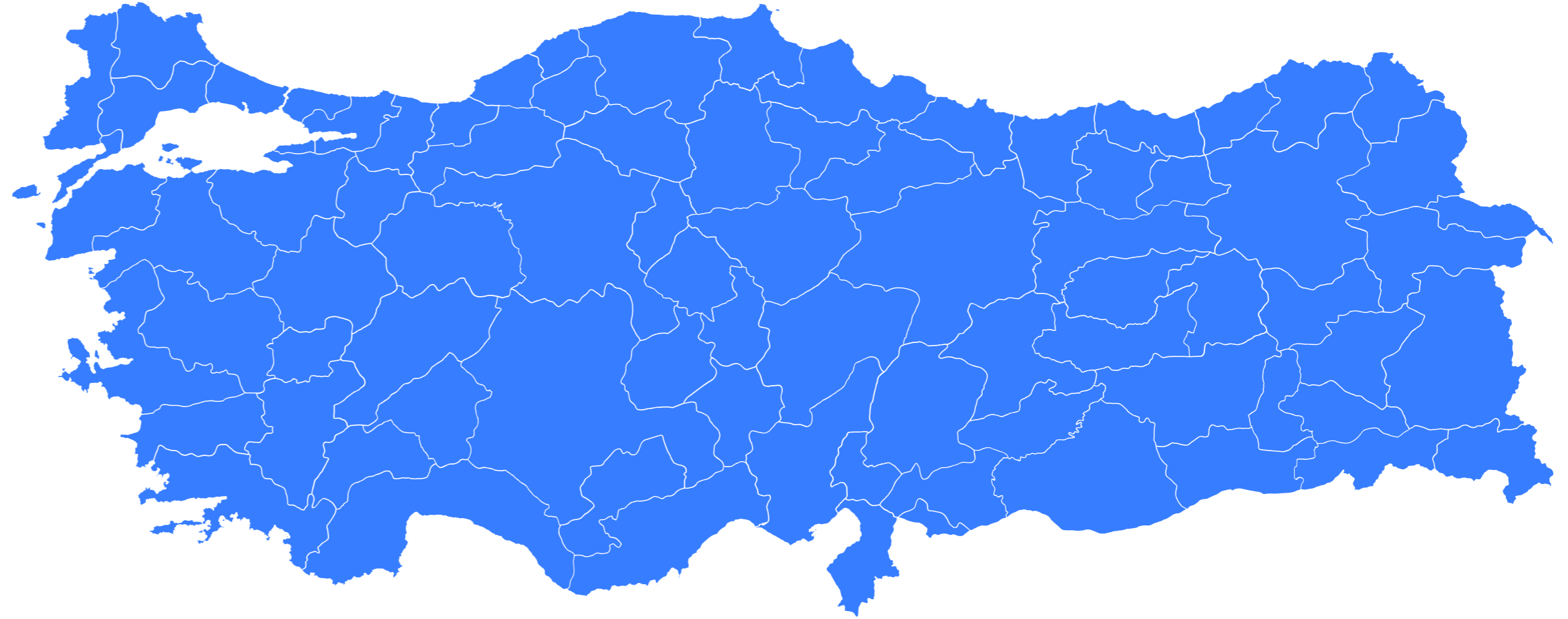
2021 yılı itibarıyla,

- 173 kurumun kurumsal dış değerlendirmesi,
- 58 kurumun izlemesi tamamlanmış,
- 11 kurum akreditasyon programı kapsamında değerlendirilmiştir.

Türk Yükseköğretim Sisteminde 2015-2021 yılları arasında Kalite Güvencesi Sisteminin Gelişimi

Gelişim Gösteren Alanlar

- Kalite farkındalığının ve kültürünün gelişmesi
- Paydaş katılımının artması
- Tanımlı ve planlanmış uygulamaların varlığı
- Kaliteye ilişkin organizasyonel yapının güçlenmesi
- Entegre bilgi yönetim sistemlerinin yaygınlaşması
- İç kalite güvencesi mekanizmalarının oluşturulmasına yönelik çalışmalar

KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

Gelişmeye Açık Yanlar

- Uygulamaların performans göstergeleriyle izlenmemesi ve değerlendirilmemesi
- Sürekli iyileştirme mekanizmalarının zayıflığı
- Paydaş çeşitliliğinin ve paydaşların karar alma süreçlerine katılımının zayıflığı

Gelişim Gösteren Alanlar

- Program akreditasyonun %100'ün üzerinde artışın sağlanması
- Program öz değerlendirme ve akran değerlendirme uygulamalarının yaygınlaşması
- Ders bilgi paketlerinde eksikliklerin giderilmesi
- Öğrenme kaynaklarının çeşitliliğinin artırılması

EĞİTİM ve ÖĞRETİM

Gelişmeye Açık Yanlar

- Program izleme ve güncelleme uygulamalarının sınırlı olması
- Mezun izleme sistemlerinin bulunmaması yada sistem bulunmakta ise etkin ve verimli sonuçlar elde edilememesi
- Öğretim yetkinliğinin artırılmasına yönelik uygulamaları yetersizliği
- Farklı öğretim yöntem ve tekniklerinin genele yayılım göstermemesi
- Akredite programı bulunmayan yükseköğretim kurumlarının sayısının fazla olması
- Araştırma süreçlerinin ilişkili olarak değerlendirilmemesi

Gelişim Gösteren Alanlar

- Araştırma stratejisi ve hedeflerine yönelik tanımlı süreçler ve uygulamaları bulunması
- Araştırma süreçlerine ilişkin izleme mekanizmalarının oluşturulması

Gelişmeye Açık Yanlar

- Araştırma süreçlerinin izlenmesine yönelik sonuçların yeteri kadar değerlendirilmeyerek iyileştirmelerin sınırlı düzeyde kalması
- Performans göstergelerinin izlenmesine yönelik bilgi yönetim sistemlerinin sınırlı düzeyde kullanılması
- Araştırma yetkinliğinin geliştirilmesine yönelik uygulamaların sınırlı kalması

ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME

Gelişim Gösteren Alanlar

- Toplumsal katkı stratejisi ve hedeflerine yönelik tanımlı süreçler ve uygulamaların bulunması

TOPLUMSAL KATKI

Gelişmeye Açık Yanlar

- Toplumsal katkı süreçlerinin izlenmesine yönelik sonuçların yeteri kadar değerlendirilmeyerek iyileştirmelerin sınırlı düzeyde kalması
- Performans göstergelerinin izlenmesine yönelik bilgi yönetim sistemlerinin sınırlı düzeyde kullanılması

2021 yılı KİDR'leri, KDDA
Ölçütleri ve
KİDR hazırlama kılavuzu **sürüm**
3.0'a göre hazırlanacaktır

**KURUM İÇ DEĞERLENDİRME
RAPORU(KİDR) HAZIRLAMA
KILAVUZU**
Sürüm 3.0

Kurumsal Dış Değerlendirme ve Akreditasyon Ölçütleri (s3)

4 ana başlık, 14 ölçüt ve 46 alt ölçüt

ESKİ SÜRÜM	YENİ SÜRÜM	AÇIKLAMA	DEĞİŞİKLİK
A. Kalite Güvencesi B. Yönetim Sistemi	A.Liderlik, Yönetim ve Kalite	İki ana başlık birleştirilmiştir. Bu kapsamda “yönetim sistemi” ana başlığı altında yer alan ölçütler taşınmıştır.	Birleştirme
-	A.1.3. Kurumsal Dönüşüm Kapasitesi	Yükseköğretim ekosistemindeki değişimlere kurumun uyum kapasitesinin değerlendirilmesi amacıyla eklenmiştir.	Yeni ekleme
A.1.1. Misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedefler	A.2.1. Misyon, vizyon ve politikalar A.2.2. Stratejik amaç ve hedefler	“Misyona, vizyona, stratejik amaç ve hedefler” alt ölçütü yeni rubrikte ikiye ayrılarak “misyon, vizyon ve politikalar” ile “stratejik amaç ve hedefler” şeklinde güncellenmiştir.	Ayırma
-	A.3. Yönetim Sistemleri	Kurumdaki yönetim sistemlerini bütüncül olarak değerlendirmek için böyle bir yaklaşım izlenmiş; söz konusu ölçütte yer alan alt ölçütler önceki rubrik dokümanında yer alan alt ölçütler olarak kalmıştır.	Yeni ekleme
B.3.3. Öğrenci geri bildirimleri	A.4.2. Öğrenci geri bildirimleri	İlgili alt ölçüt paydaş katılımı ölçütü altına alınmıştır.	Yer değiştirme
B.6.2. Mezun izleme sistemi	A.4.3. Mezun ilişkileri yönetimi	İlgili alt ölçüt paydaş katılımı ölçütü altına alınmıştır. Ad değişikliği yapılmıştır.	Yer değiştirme
B.1. Programların Tasarımı ve Onayı B.6. Programların İzlenmesi ve Güncellenmesi	B.1. Program Tasarımı, Değerlendirmesi ve Güncellenmesi	İki ölçüt birleştirilmiştir.	Birleştirme
-	B.1.6. Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimi	Eğitim süreçlerinin yönetimi yeni bir alt ölçüt olarak eklenmiştir.	Yeni ekleme

B.2. Öğrenci Kabulü ve Gelişimi B.3. Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme	B.2. Programların Yürütülmesi (Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme)	İki ölçüt birleştirilmiştir.	Birleştirme
B.3.4. Akademik danışmanlık B.5.5. Psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetleri	B.3.2. Akademik destek hizmetleri	İki alt ölçüt birleştirilerek tek bir alt ölçüt haline getirilmiştir.	Birleştirme
B.5.4. Engelsiz üniversite	B.3.4. Dezavantajlı gruplar	Alt ölçütün kapsamı genişletilmiştir.	Kapsam geliştirme
C.1. Araştırma Stratejisi	-	Bu ölçüt kaldırılmış olmakla birlikte misyon ve stratejik amaçlar ölçütü altında tüm politikalarla birlikte değerlendirilecektir.	Kaldırma
C.1.2. Araştırma-geliştirme süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı C.2.1. Araştırma kaynakları	C.1. Araştırma Süreçlerinin Yönetimi ve Araştırma Kaynakları	İki alt ölçüt birleştirilerek yeni bir ölçüt oluşturulmuştur.	Yeni ekleme
D.1. Toplumsal Katkı Stratejisi	-	Bu ölçüt kaldırılmış olmakla birlikte misyon ve stratejik amaçlar ölçütü altında tüm politikalarla birlikte değerlendirilecektir.	Kaldırma
D.1.2. Toplumsal katkı süreçlerinin yönetimi ve organizasyonel yapısı D.2.1. Kaynaklar	D.1. Toplumsal Katkı Süreçlerinin Yönetimi ve Toplumsal Katkı Kaynakları	İki alt ölçüt birleştirilerek yeni bir ölçüt oluşturulmuştur.	Yeni ekleme

Ölçütlerimizde yeni kavramlar

A.1.3. Kurumsal dönüşüm kapasitesi

Yükseköğretim ekosistemi içerisindeki değişimleri, küresel eğilimleri, ulusal hedefleri ve paydaş beklentilerini dikkate alarak kurumun geleceğe hazır olmasını sağlayan çevik yönetim yetkinliği vardır. Geleceğe uyum için amaç, misyon ve hedefler doğrultusunda kurumu dönüştürmek üzere değişim yönetimi, kıyaslama, yenilik yönetimi gibi yaklaşımları kullanır ve kurumsal özgünlüğü güçlendirir

Örnek Kanıtlar

- Değişim yönetim modeli
- Değişim planları, yol haritaları
- Çevre analizi raporu
- Gelecek senaryoları
- Kıyaslama raporları
- Yenilik yönetim sistemi
- Değişim ekipleri belgeleri
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Ölçütlerimizde yeni kavramlar

B.1.6. Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimi

Kurum, eğitim ve öğretim süreçlerini bütüncül olarak yönetmek üzere; organizasyonel yapılanma (üniversite eğitim ve öğretim komisyonu, öğrenme ve öğretme merkezi, vb.), bilgi yönetim sistemi ve uzman insan kaynağına sahiptir. Eğitim ve öğretim süreçleri üst yönetimin koordinasyonunda yürütülmekte olup; bu süreçlere ilişkin görev ve sorumluluklar tanımlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarının tasarlanması, yürütülmesi, değerlendirilmesi ve güncellenmesi faaliyetlerine ilişkin kurum genelinde ilke, esaslar ile takvim belirlidir.

Programlarda öğrenme kazanımı, öğretim programı (müfredat), eğitim hizmetinin verilme biçimi (örgün, uzaktan, karma, açıktan), öğretim yöntemi ve ölçme-değerlendirme uyumu ve tüm bu süreçlerin koordinasyonu üst yönetim tarafından takip edilmektedir.

Örnek Kanıtlar

- Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimine ilişkin organizasyonel yapılanma ve iş akış şemaları
- Eğitim ve öğretim ile ölçme ve değerlendirme süreçlerinin yönetimine ilişkin ilke,kurallar ve takvim
- Bilgi Yönetim Sistemi
- Eğitim ve öğretim süreçlerinin yönetimine ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Ölçütlerimizde yeni kavramlar

B.3.4. Dezavantajlı gruplar

Dezavantajlı, kırılgan ve az temsil edilen grupların (engelli, yoksul, azınlık, göçmen vb.) eğitim olanaklarına erişimi eşitlik, hakkaniyet, çeşitlilik ve kapsayıcılık gözetilerek sağlanmaktadır. Uzaktan eğitim alt yapısı bu grupların ihtiyacı dikkate alınarak oluşturulmuştur. Üniversite yerleşkelerinde ihtiyaçlar doğrultusunda engelsiz üniversite uygulamaları bulunmaktadır. Bu grupların eğitim olanaklarına erişimi izlenmekte ve geri bildirimleri doğrultusunda iyileştirilmektedir.

Örnek Kanıtlar

- Dezavantajlı öğrenci gruplarına sunulacak hizmetlerle ilgili planlama ve uygulamalar (Kurullarda temsil, engelsiz üniversite uygulamaları, varsa uzaktan eğitim süreçlerindeki uygulamalar vb.)
- Geri bildirimlerin iyileştirme mekanizmalarında kullanıldığına ilişkin belgeler
- Engelsiz üniversite uygulamalarına ilişkin izleme ve iyileştirme kanıtları
- Standart uygulamalar ve mevzuatın yanı sıra; kurumun ihtiyaçları doğrultusunda geliştirdiği özgün yaklaşım ve uygulamalarına ilişkin kanıtlar

Kurum İç Değerlendirme Raporu (KİDR)

K

Kurum iç değerlendirme çalışmalarının en önemli çıktısıdır

İ

Olgunluk düzeyi yüksek bir KİDR ancak yıl içerisinde etkin ve etkili iç kalite güvence sistemi çalışmalarının gerçekleştirilmesi ile mümkün olur.

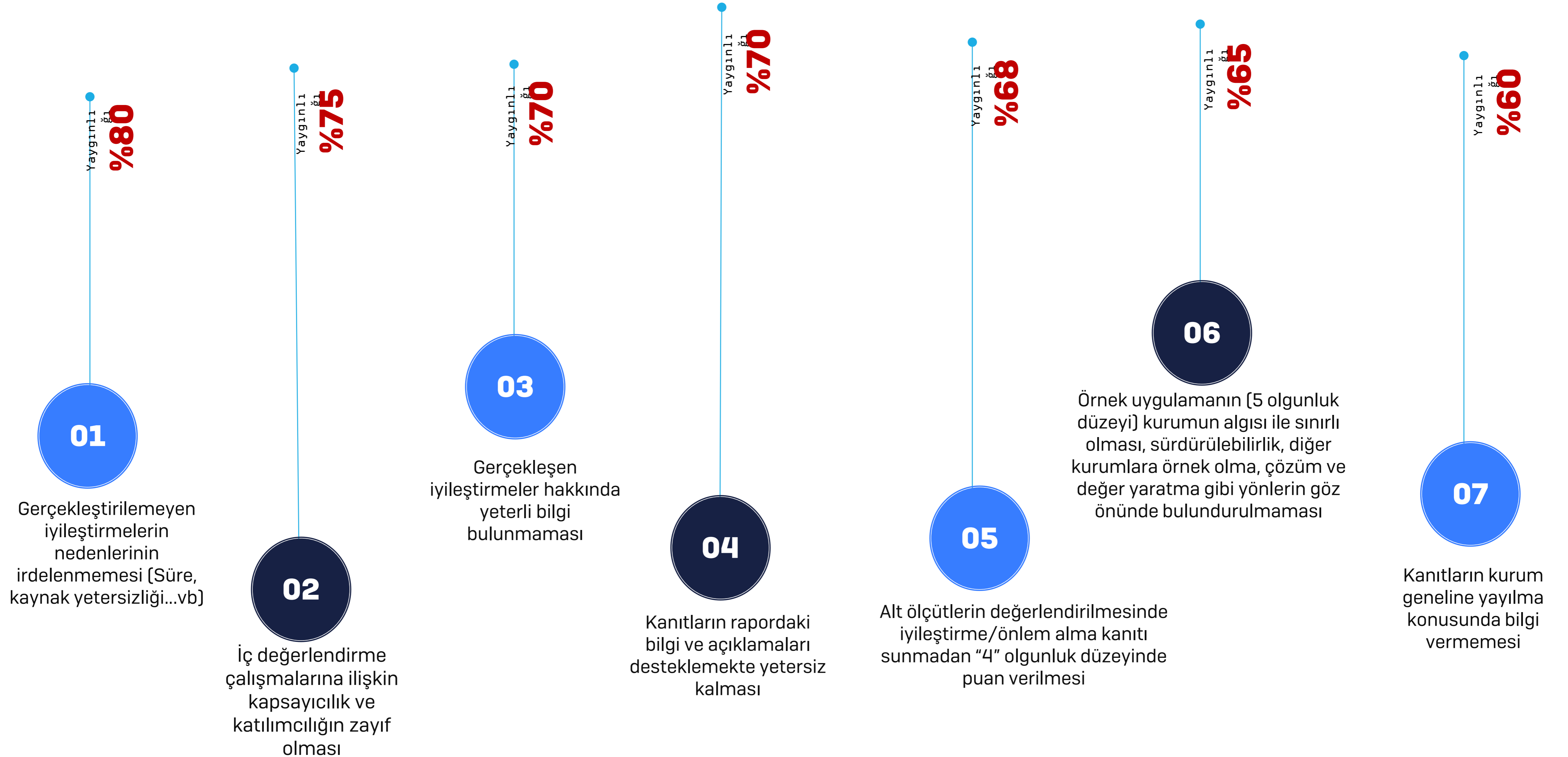
D

Dış değerlendirme süreci kurumun KİDR'si üzerine yapılandırılmaktadır.

R

nceki yıllarda yazılan KİDR'ler ve KGBR'nin dikkatlice irdelenmeli, dikkate alınmalıdır.

2020 KİDR'lerinde sık karşılaşılan problemler

KİDR İçeriği Nasıl OLMALIDIR?

- 1) ölçütü ile ilgili planlarınız neler? Bunları nasıl planlıyorsunuz (hangi araçlarla, paydaşların katılımını sağlayarak mı)?
- 2) Bu planlarınızla uyumlu olarak, ölçütü kapsamında yaptığınız uygulamalarınız nelerdir?
- 3) ölçütü kapsamındaki bu uygulamaların sonuçlarını nerelerde, hangi araçları kullanarak izliyorsunuz? Elde ettiğiniz sonuçlarınız nelerdir? Sonuçları nasıl analiz ediyor ve değerlendiriyorsunuz?
- 4) ölçütü ile ilgili bu analizlerinizde ve değerlendirmelerinizden neler öğrendiniz ve neleri iyileştirdiniz?

Rapor dört sorunun her bir ölçüt bazında cevabını içermelidir:

Kanıtlar nasıl sunulmalı?

Raporda yer alabilecek olası ifadeler ve buna karşılık muhakkak sunulması gereken kanıtlar şöyledir;

(Eğer) KİDR İfadesi (ise)	(Sunulması gereken) Kanıt (lar)
...plan bulunmaktadır.	(Bahsedilen) Plan
...uygulanmaktadır.	Tanımlı Süreç
...ölçülmektedir.	Anket vb. Ölçüm Araç Sonuçları
...izlenerek değerlendirilmektedir.	Analiz Raporu, Değerlendirme Raporu
...iyileştirilmektedir.	Yapılan İyileştirmelerin Listesi

5 seviyesinde bir uygulama için yukarıdaki kanıt çeşidinin her birinden en az bir kanıt sunulmuş/sunulabilir olması gerekir.

Teşekkür ederim

20

Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanlığı
06800 Bilkent Ankara-Türkiye
yokak@yokak.gov.tr
0 (312) 298 78 83